Afrapportering af projekt Digital Trendspotting

Indhold:

- Formål
- Projektforløb
  - Analysefase
  - Designfase
  - Konsolideringsfase
  - Evalueringsfase

- Konklusion
- Bilag: produceret materiale i projektforløbet.

Formål

Projektet Digital Trendspotting har været et samarbejde mellem bibliotekerne i København, Kolding, Vejle og Århus. Styrelsen for bibliotek og medier har ydet støtte til projektet. Digital Trendspotting blev påbegyndt i juli 2009 og den afsluttende konference blev afholdt i maj 2010.

Projektets formål var at udvikle innovative services til bibliotekerne, båret af en digital platform, i samarbejde med brugere og eksperter på området.
Koncepterne blev udviklet i en brugerdrevet innovationsproces, der tager udgangspunkt i brugernes behov og ønsker, bibliotekernes kompetencer og ressourcer samt de teknologiske muligheder der findes.

Projektet skulle munde ud i et konceptkatalog, til fri benyttelse bredt af landets biblioteker og deres samarbejdspartnere, for inspiration, strategiudvikling og som forarbejde til konkrete projekter.

Projektgruppen stod som den idé skabende kerne, med eksperter og brugere som sparringspartnere, der var dannet grundlag for et spændende og dynamisk udviklingsarbejde.

Projektforløb:

Projektet var opdelt i fire hovedfaser:

Analysefase – Designfase – Konsolideringsfase – Evalueringsfase.

Analysefase:

Ved projektets start blev siden www.digitaltrendspotting.dk oprettet. Den fungerede som projekthjemmeside igennem hele forløbet. Siden blev brugt som redskab til viden deling, nyhedssite, debat mv. Samtidig var den projektets "ansigt" udadtil, så alle havde mulighed for at følge projektet igennem hele processen.

På baggrund af projektbeskrivelsen og opstartsmødet, blev der udvalgt en række områder som skulle undersøges, for at sikre udarbejdelse af et solidt fundament og en dækkende analyse til det videre projektforløb. En bred og dækkende analyserapport blev udarbejdet til projektets videre forløb.

De udvalgte områder dækkede over en undersøgelse af bibliotekerne og deres services i dag, deres strategiske fokus, samt hvor og hvordan de nye medier er med til at forme biblioteket i fremtiden. Der blev lavet research på relevante biblioteksprojekter, for at benytte eksisterende viden og erfaringer bedst muligt. Det var desværre yderst vanskeligt at finde konklusioner på en lang række af de projekter der tidligere var blevet udarbejdet.

Derudover blev der lavet en undersøgelse af bibliotekets brugere og ikke brugere, projektgruppen fandt det meget vigtigt at lave en brugercentreret proces lige fra begyndelsen, derved var det en helt naturlig del af processen, at inddrage brugerne på et tidligt stadie. Der blev bl.a. lavet en række touch point interviews med både brugere og ikke brugere. Efterfølgende blev deres svar analyseret og opdelt i passende kategorier, for at give en indikation om hvilke "bruger- og ikke bruger typer" der var i projektets målgruppe.

Til hver type bruger og ikke bruger, blev der genereret en fiktiv persona, ud fra de oplysninger interviews og baggrundsmateriale havde givet. Disse personas blev udviklet, som en form for værktøj til idé- og konceptudviklingen.

Analysefasen blev afsluttet med en opsamlende analyserapport, støttet op af plancher med udvalgte pointer fra analysen, samt "bordkort" med fokusområder og personas.

Designfase:

Designfasen blev indledt med den første idé workshop. Der var et stort fremmøde ved denne workshop, ud over projektgruppen var der ansatte fra andre danske folkebiblioteker, visionære biblioteksbrugere og fagligt interesserede fra virksomheder, bl.a. deltog medarbejdere fra Creuna og Reeload.

Workshoppen havde to formål, at videreformidle og debattere alt analysematerialet, så projektet kunne drage størst mulig nytte af det. Samt at være et idé skabende grundlag for det videre forløb. Der var en sprudlende energi, med en livlig debat og en kreativ idé udviklingsproces hvor deltagerne fik udviklet en lang række idéer for fremtidens bibliotekservices. Ved dagens afslutning gik en flok tilfredse deltagere hjem med en god portion idéer og noget at arbejde videre på.

Idéerne blev efterfølgende kategoriseret og lagt ud på web. http://alice.ting.dk/ Her havde projektgruppen og andre interesserede, mulighed for at diskutere dem efterfølgende. Dette blev i nogen grad benyttet til diskussion og idéudvikling.

Projektgruppens deltagere valgte selv en idé som skulle viderebearbejdes til et koncept og præsentere det på 2. workshop. Udviklingsarbejdet imellem hver workshop stod de enkelte projektpartnere selv for.

Udviklingen af koncepter imellem workshop 1 og 2 tog udgangspunkt i en kreativ konceptudviklings proces. Hvor der arbejdes i loop for hele tiden at fastforankre de valg der træffes undervejs. Projektgruppen var bekendt med metoder til konceptudvikling.

Det var nødvendigt at lave en smule om på programmet for 2. workshop, da en del af koncepterne, på daværende tidspunkt, ikke havde nået det mål der var tiltænkt.

2 workshop havde til formål at afprøve de udviklede koncepter på en række brugere, i stedet blev der inviteret to hold brugere. Første del af workshoppen blev brugt til videreudvikling af koncepterne i samarbejde med brugerne, og om eftermiddagen blev tilfældige biblioteksbrugere

inviteret ind til workshoppen og de videreudviklede koncepter blev testet på dem. Selvom fokus for denne workshop blev justeret, resulterede det alligevel i et yderst brugbart og konstruktivt samarbejde i projektgruppen og med bibliotekets brugere. Koncepterne nåede langt i løbet af workshoppen og derved blev det forventede udviklingsniveau nået.

Konsolideringsfase:

Koncepterne skulle justeres og finpudses på baggrund af brugernes tilbagemeldinger. Det var de enkelte deltagere i projektgruppen der stod for den nødvendige videreudvikling. Det var forskelligt hvilke metoder der var nyttige til de enkelte koncepter, men en udvikling der tog afsæt i det enkelte koncept blev gennemført.

Ved den 3. workshop var der inviteret et panel af fagligt dygtige personer, med erfaring indenfor de områder koncepterne bevægede sig i. Det resulterede i en yderst interessant debat og en konstruktiv feed back på alle koncepterne.

Denne debat gav anledning til mindre rettelser, som blev foretaget, inden det endelige resultat blev fremlagt på den afsluttende konference.

Da projektgruppen ikke var så stor blev det besluttet, at dele af projektgruppen, indgik samarbejde med en strategisk design virksomhed. Hatch and Bloom samarbejdede med Århus i nogle intensive workshops. Det resulterede i nye og spændende synspunkter, gode diskussioner og i sidste ende en række interessante koncepter til projektet.

Afslutningsvis blev der afholdt en konference i Århus. Koncepterne blev præsenteret og der blev åbnet for debat med et engageret publikum.

Projektgruppen havde inviteret to oplægsholdere til at holde oplæg omkring hhv. de nye digitale medier og de udfordringer vi står overfor, v./ Rasmus Bech Hansen - Kontrapunkt. Samt udvikling og implementering af servicedesign, v./ Søren Bechmann – Service Design Institut.

Konferencen var et meget vellykket heldagsarrangement med godt deltagerantal fra hele landet.

Der var til konferencen blevet trykt et inspirerende konceptkatalog som deltagerne kunne tage med hjem, til inspiration eller direkte benyttelse.

Evalueringsfase:

Evalueringen blev som planlagt gennemført af en ekstern evaluator, som på baggrund af individuelle interviews med projektgruppen, samt deltagelse i den afsluttende konference, udarbejdede evalueringsrapporten. Samt et tilhørende sæt power point slides med oprids af hovedkonklusioner.

Konklusion:

Projektet Digital Trendspotting har været yderst relevant, i en hastigt voksende digital tidsalder, hvor det er nødvendigt at tage udfordringerne op og tænke nyt. Ikke mindst for bibliotekerne! Bogen som medie er ikke på vej ud, men står overfor stærk konkurrence og brugerne har et væld af digitale muligheder, når det gælder viden søgning.

Projektet har nået målene og opfyldt de rammer der fra starten var sat i projektansøgningen. Fordelingen af arbejdsopgaver er dog blevet justeret undervejs. Grundet travlhed i projektgruppen, har projektledelsen ydet en øget indsats i forhold til analysearbejde og konceptudvikling.

De afholdte workshops har været uundværlige, da det er dér projektgruppen i fællesskab med brugere og eksperter, har taget nogle store skridt! Den energi og det engagement som blev vist under projektets workshops, havde været ønskværdig at holde igennem hele projektet. Det må desværre konkluderes at en, i nogle tilfælde, manglende arbejdsindsats imellem projektets workshops, var negativ for en kontinuerlig og kreativ konceptudviklings proces.

De udviklede koncepter dækker bredt, de opsættes i forskellig kontekst, men har alle fokus på de digitale muligheder der er nu og i fremtiden. Koncepterne blev opdelt i kategorierne: ”Digitale services i fysiske rammer”, ”Digitale services i en virtuel verden”, ”Bibliotekerne og de sociale medier” og ”Bibliotekerne som indgang til viden”. Der blev udviklet vellykkede koncepter i alle kategorierne. Derved blev der åbnet op for en større sammenbinding imellem det fysiske og det digitale biblioteks rum, samt leveret et inspirations grundlag for fremtidig konceptudvikling og implementering.

Innovationshøjden i koncepterne kan muligvis diskuteres, da en lang række af dem lænede sig op af allerede eksisterende teknologier, de udfordrede ikke de teknologiske muligheder i meget høj grad. Dog var der en høj grad af nyhedsværdi i mange af koncepterne, elementer som ikke før har været koblet med bibliotekets tilbud. Nye service koncepter i en biblioteksrelateret kontekst, ville for mange af bibliotekets brugere opfattes som innovative tiltag og et øget serviceniveau. Hvilket må betragtes som et skridt i den rigtige retning.

Digital Trendspotting må i sin helhed betragtes som et projekt, der har opnået et godt og fyldestgørende resultat! Hvis idéerne kobles med en konstant innovativ videreudvikling og implementering, har bibliotekerne potentiale for at forblive relevant for morgendagens brugere.

Bilag: Produceret materiale i projektforløbet

Publikationer til download/print, samt viden deling via. web.
Alt materiale findes på www.digitaltrendspotting.dk/download/

Opstartsfasen:

”Analyse af danskernes medievaner 08/09” En analyse af medievanerne hos overordnede målgrupper i Danmark, hvordan har de udviklet sig og hvad vil der ske i fremtiden?

”*Projektbeskrivelse”* Beskrivelse af projektets forventede forløb, fremgangsmåde og delmål og mål.

Analysefasen:

”Analyserapport” Opsamling og bearbejdning af projektgruppens analysearbejde. Undersøgelser af brugere, biblioteker og teknologier, til senere brug i projektet i bearbejdet form.

”Fokusområder” Præsentation af fokusområder for ideudvikling og tilhørende brugergrupper og personas. Til brug ved første idéudviklings workshop.

”Plancher” Udvalgte pointer fra analysen. Præsentation af bruger- og ikke-brugergrupper samt eksisterende digitale services.

Designfasen:

Deling og diskussion af koncept idéer på: http://alice.ting.dk/

Derudover primært projektpartnernes eget skitseringsarbejde, dette er løbende blevet præsenteret på workshops.

Projektgruppen har igennem hele forløbet, haft mulighed for at kommunikere omkring konceptudviklingen, via. projektets digitale projekt rum.

Konsolideringsfasen:

"*Konceptkatalog"* samling af de udviklede koncepter, samt vigtige overvejelser og konklusioner fra processen.

Konceptkatalog i engelsk version, udarbejdes i juli 2010

Evalueringsfasen:

"*Evalueringsrapport"* Evalueringsrapport udarbejdet af ekstern evaluator.
"Hovedkonklusioner i evalueringen" Dokument med hovedkonklusioner fra projektet, udarbejdet af ekstern evaluator.

"*Afrapportering for projekt Digital Trendspotting"* Nærværende dokument omkring projektforløbet, udarbejdet af projektledelsen.